

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра Педагогіки, методики та менеджменту освіти

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІЧНЕ ПРОЄКТУВАННЯ В ІННОВАЦІЙНОМУ ПРОСТОРИ

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерській)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва)

спеціальність 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
(шифр і назва)

освітня програма Професійна освіта (Машинобудування)
(шифр і назва)

спеціалізація 015.34 Професійна освіта (Машинобудування)
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

інститут ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»

2024 / 2025 навчальний рік

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Педагогічне проектування в інноваційному просторі» складено відповідно до освітньо-професійної програми Професійна освіта (Машинобудування) підготовки _____ другого (магістерського) рівня вищої освіти _____
(назва рівня вищої освіти)

спеціальності _____ 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) _____

спеціалізації 015.34 Професійна освіта (Машинобудування) _____

Інформація про кафедру	Кафедра <u>Педагогіки, методики та менеджменту освіти</u> Department of Pedagogy, methods and management of education сайт кафедри http://pmpn.uipa.edu.ua/
Інформація про викладача (-ів)	Доктор педагогічних наук, професор Коваленко Олена Едуардівна посилання на профайл викладача: http://pmpn.uipa.edu.ua/?page_id=1651&lang=uk Кандидат педагогічних наук, доцент Ковальська Вікторія Сергіївна посилання на профайл викладача: http://pmpn.uipa.edu.ua/?page_id=1714&lang=uk електронна пошта: victoriakovalskaya@karazin.ua
Сторінка дисципліни в системі дистанційного навчання	https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=11864
Консультації з викладачем (-ами)	Он лайн консультації: Усі запитання можна надсилати на електронну пошту Коваленко О.Е., Ковальської В.С. вказані в цьому силабусі.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Головною особливістю сучасних освітянських процесів виступає їх інноваційний характер, який забезпечує прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти. Сьогодні набувають актуальності питання проектування освітніх інновацій як таких, що гарантують виконання складних завдань, які стоять перед сучасною освітою. Серед них ділові та рольові ігри, тренінгові технології, кейс-технології та інші. Цим питанням й приділено значну увагу в дисципліні «Педагогічне проектування в інноваційному просторі».

Дисципліна вивчається на 5 курсі у 2 семестрі. Вона складається з двох модулів: модуль 1 – «Інноваційний простір сучасної освіти» та модуль 2 – «Проектування освітніх інновацій». У процесі навчання магістранти виконують курсовий проект.

Навчальна дисципліна у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освіти забезпечує здобуття ними таких компетентностей:

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії

СК 1. Здатність застосовувати і розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру і проблем професійної освіти

СК 2. «Здатність враховувати різноманітність здобувачів освіти при плануванні і реалізації освітнього процесу в професійній освіті»;

СК 3. «Здатність застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти».

СК 4. Здатність аналізувати, прогнозувати, критично осмислювати проблеми у професійній освіті, приймати ефективні рішення щодо їх розв'язання

Формування зазначених компетентностей дозволяє удосконалити soft skills (універсальні соціальні навички) здобувачів освіти шляхом розширення та поглиблення знань в сфері проєктування освітніх інновацій на всіх рівнях та етапах підготовки фахівців в закладах професійної, професійно-технічної, фахової передвищої освіти України.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів освіти здатності враховувати різноманітність здобувачів освіти при плануванні та реалізації освітнього процесу в професійній освіті, здатності застосовувати і створювати нові освітні інструменти і технології та інтегрувати їх в освітнє середовище професійної освіти.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування знань щодо проєктування освітніх інновацій;
- формування здатності щодо реалізації спроектованих інновацій в освітній процес;
- розвиток творчого потенціалу магістрантів.

1.3. Кількість кредитів

3

1.4. Загальна кількість годин

90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
<i>Педагогічне проєктування в інноваційному просторі</i>	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
16 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	
14 год.	2 год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
60 год.	86 год.
у тому числі індивідуальні завдання	
Не передбачено	

1.6. Заплановані результати навчання

ПР 6. Організовувати освітній процес у сфері професійної освіти на основі людиноцентрованого підходу та сучасних досягнень педагогіки і психології, керувати пізнавальною діяльністю, здійснювати ефективне та об'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

ПР 7. Створювати освітнє середовище професійної освіти, що є сприятливим для здобувачів освіти і забезпечує досягнення визначених результатів навчання

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Тема 1. Основи інноватизації освітніх процесів.

Структура педагогічної інноватики та її специфіка. Зв'язок педагогічної інноватики з освітологією

Тема 2. Суть та класифікація освітніх інновацій.

Суть освітніх інновацій. Класифікація освітніх інновацій..

Розділ 2. ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЄКТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГА ТА ПЕДАГОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Тема 3. Основи проєктування навчального тренінгу.

Суть та специфіка тренінгових занять. Особливості розроблення тренінгових занять. Проєктування навчального тренінгу.

Тема 4. Проєктувальна діяльність у процесі розроблення ділової гри.

Суть та класифікація ігрових методів навчання. Основні характеристики навчальної ділової гри. Проєктування навчальної ділової гри у педагогічній діяльності.

Тема 5. Проєктування педагогічної діяльності у процесі застосування кейс-технологій.

Поняття кейс-технології. Організація діяльності за кейс-технологією

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пз	лаб	інд	с.р.		лк	пз	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Сучасний інноваційний освітній простір												
Тема 1. Основи інноватизації освітніх процесів	14	2	2			10	14					14
Тема 2. Суть та класифікація освітніх інновацій	14	2	2			10	14					14
Разом за змістовим модулем 1	28	4	4			20	28					28
Розділ 2. Технології проєктування інноваційної діяльності педагога та педагогічне консультування												
Тема 3. Основи проєктування	23	4	4			15	21	1	1			19

навчального тренінгу												
Тема 4. Проектувальна діяльність у процесі розроблення ділової гри	18	4	4			10	19					19
Тема 5. Проектування педагогічної діяльності у процесі застосування кейс-технологій	21	2	4			15	22	1	1			20
Разом змістовим модулем 2	62	10	12			40	62	2	2			58
Усього годин	90	14	16			60	90	2	2			86

4. Теми лабораторних та практичних занять

4.1. Теми лабораторних занять

Не передбачені

4.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1.	Аналіз освітнього простору з позиції його інноватизації	2	
2.	Аналіз класифікаційних підходів до освітніх інновацій	2	
3.	Розроблення сценарію навчального тренінгу	4	1
4.	Розроблення сценарію ділової гри	4	
5.	Реалізація освітньої діяльності на основі кейс-технологій	2	1
Усього		14	2

За виконання курсового проєкту (роботи)

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 78	до 10	до 12	100

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема 1. Основи інноватизації освітніх процесів	10	14
2	Тема 2. Суть та класифікація освітніх інновацій	10	14
3	Тема 3. Основи проєктування навчального тренінгу	15	19

4	Тема 4. Проєктувальна діяльність у процесі розроблення ділової гри	10	19
5	Тема 5. Проєктування педагогічної діяльності у процесі застосування кейс-технологій	15	20
	Разом	60	86

6. Індивідуальні завдання (реферат)

1. Суть ігрових методів навчання.
2. Класифікація ігрових методів навчання.
3. Основні характеристики навчальної ділової гри.
4. Компоненти ділової гри.
5. Структура педагогічної інноватики.
6. Аксіологічна складова педагогічної інноватики.
7. Неологічна складова педагогічної інноватики.
8. Праксеологічна складова педагогічної інноватики.
9. Принципи розроблення навчального тренінгу.
10. Атрибути ділових ігор.
11. Проєктування навчальної ділової гри.
12. Принципи організації та проведення навчальних ділових ігор.
13. Технологія розроблення та проведення ділової навчальної гри.
14. Суть тренінгових занять в освіті.
15. Принципи організації навчального тренінгу.
16. Атрибутика навчального тренінгу.
17. Проєктування навчального тренінгу.
18. Етапи сценарію навчального тренінгу.
19. Організація діяльності за кейс-технологією.
20. Поняття кейс-технології.
21. Класифікація кейсів.
22. Особливості структурованих кейсів.
23. Особливості неструктурованих кейсів.
24. Специфіка кейсів для першовідкривачів.
25. Вимоги розроблення кейса.
26. Проведення навчального тренінгу.
27. Проведення ділової гри у процесі освітньої діяльності.

У залежності від виду занять використовуються такі методи:

– на лекціях – різні види бесід, розповідь, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, ілюстрація, проблемні запитання, мультимедійні презентації;

– на практичних заняттях – тестування (педагогічне та психологічне), ігрові методи, тренінги, ділові ігри, виконання практичних вправ репродуктивного та творчого характеру, застосування евристичних методів, кейс-технологій, організації роботи у малих групах;

– у ході самостійної навчально-пізнавальної діяльності – вивчення навчальної та наукової літератури, використання довідникових джерел, відбір матеріалу, його аналіз, систематизація, класифікація, конспектування, виконання вправ, пошук відповідей на запитання.

8. Методи контролю

Поточний контроль – виконання вправ, тестування, складання нормативних документів за зразком, демонстрація презентацій, виступ з доповідями, усне опитування.

Підсумковий контроль – іспит.

9. Схема нарахування балів для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання (реферат)					Іспит	Сума	
Розділ 1		Розділ 2					Разом
T1	T2	T3	T4	T5	Реферат		
18		27			15	60	40
							100

T1, T2 ... – теми розділів

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії оцінювання навчальних досягнень Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / за заг. ред. Г.Л. Єфремової. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – 444 с.
2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти : монографія / за наук. ред. Л. Ребухи. – Тернопіль : ЗУНУ, 2022. – 143 с.
3. Інноваційні технології навчання у діяльності інженера-педагога: навч. посіб. для інж.-пед.: у 2 ч. / [Коваленко О. Е., Штефан Л. В., Лисенко С. А., та ін.] ; за ред. О. Е. Коваленко, Л. В. Штефан. – Харків : Вид-во ТОВ «Цифрова друкарня №1», 2013. – Ч.1: Теоретичні основи. – 195 с.
4. Інноваційні технології навчання у діяльності інженера-педагога: навч. посіб. для інж.-пед. : у 2 ч. / [Коваленко О. Е., Штефан Л. В., Белова О. К. та ін.] ; за ред. О. Е. Коваленко, Л. В. Штефан. – Харків : Вид-во ТОВ «Цифрова друкарня №1», 2013. – Ч.2: Практичні рекомендації. – 156 с.
5. Штефан Л. В. Інноваційні технології в освіті: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. інж.-пед. спец. / Л. В. Штефан. – Харків : Точка, 2012. – 174 с.
6. Штефан Л. В. Формування інноваційної культури майбутніх інженерів-педагогів : монографія / Л. В. Штефан. – Харків : Зебра, 2012. – 350 с.

Допоміжна література

1. Артюшина М. В. Сучасні педагогічні технології професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників / М. В. Артюшина, Г. М. Романова, Л. П. Пуховська // Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики (до 25-річчя НАПН України): зб. наук. праць. – Київ : Видавничий дім «Сам», 2017. – С. 313–320.
2. Бобик І. Інноваційні технології на уроках виробничого навчання / І. Бобик // Профтехосвіта. – 2015. – № 3. – С. 68–73.
3. Вінник Т.О. Тенденції впровадження інноваційних технологій викладання у вищій освіті / Т.О. Вінник // Information Technologies in Education. – 2021. – № 4 (49). – С. 61–72.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. / І. М. Дичківська. – Київ : Академвидав, 2015. – 304 с. (Альма-матер).
5. Дубасенюк О. А. Інновації в сучасній освіті // Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: зб. наук.-метод. праць / за заг. ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 12–28.
6. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід: навч. посіб./ І. В. Артёмов, І. П. Студеняк, Й. Й. Головач, А.В. Гусь. – Ужгород: ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2015. – 348 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 23).
7. Інновації у вищій освіті: глосарій термінів і понять / за ред. І.В. Артёмова; [уклад.: І. В. Артёмов, А. В. Шершун, С. В. П'ясецька-Устич]. – Ужгород: ПП «АУТДОР – ШАРК», 2015. – 160 с. (Серія «Євроінтеграція: український вимір». Вип. 25).
8. Педагогічні технології в сучасних наукових дослідженнях: досвід та інновації : монографія / за ред. С. Я. Харченка; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2017. – 372 с.
9. Пожидаєва О. В. Сутність та види консультування в соціально-педагогічній діяльності / О. В. Пожидаєва // Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. пр. – 2012. – №1(17). – Сер. Педагогічні науки. – С. 22–25.
10. Сікорський П. Формування нових технологій навчання у закладах вищої освіти / П. Сікорський, І. Колодій // Вища освіта України. – 2019. – № 2. – С. 68–76.
11. Теорія і практика впровадження інноваційних технологій навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників: монографія / [Лузан П. Г., Манько В. М., Нестерова Л. В, Романова Г. М.]; за заг. ред. Г. М. Романової. – Київ : ТОВ «НВП Поліграфсервіс», 2014. – 216 с.
12. Харченко С. Я. Інновації педагогічної освіти в умовах викликів сьогодення : монографія / С. Я. Харченко. – Київ : Талком, 2019. – 343 с.
13. Харченко С. Я. Соціально-педагогічне консультування : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. Я. Харченко, Н. П. Краснова, Я. І. Юрків ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2012. – 403 с.
14. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – Київ : Академвидав, 2012. – 224 с. – (Альма-матер).
15. Штефан Л. В. Когерентне методичне середовище самоосвіти педагога для проектування інноваційних технологій навчання у професійній підготовці майбутніх інженерів / Л. В. Штефан // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2017. – Вип. 56–57. – С. 204–213.
16. Штефан Л. В. Проектувальна діяльність педагога в умовах реалізації морфологічної матриці інноваційних елементів уроку / Л. В. Штефан // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2016. – Вип. 52–53. – С. 174–179.
17. Boldyrev K. The main innovative methods of studying during the information of professional competence of a psychologist / K. Boldyrev // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2018. – № 3. – С. 39–47.
18. Guardia L. IDEAS for Transforming Higher Education: An Overview of Ongoing Trends and Challenges / L. Guàrdia, D. Clougher, T. Anderson, M. Maina // The International Review of Research in Open and Distributed Learning. – 2021. – № 22(2). – С. 166–184.
19. Seaman J. E. Grade Increase: Tracking Distance Education in the United States / J. E. Seaman, I. E. Allen, J. Seaman // Babson Survey Research Group, 2018. – Mode of access:

<https://www.semanticscholar.org/paper/Grade-Increase%3A-Tracking-Distance-Education-in-the-Seaman-Allen/6bca588c528da6d34723292890f537f19c40bb2e>.

20. Walder A. M. The concept of pedagogical innovation in higher education / A. M. Walder // Education Journal. – 2014. – № 3 (3). – С. 195–202.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#> – <https://do.uipa.edu.ua/my/> – сайт дистанційної освіти УПА.

2. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.

3. Закон України «Про професійну(професійно-технічну) освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80#Text>

4. Портал знань – відкриті навчальні матеріали, дистанційне навчання, дистанційне тестування знань, вільний доступ до навчальних курсів різної тематики, освітні ресурси з інформаційних технологій, програмування, проєктування програмного забезпечення. Режим доступу: <http://www.znannya.org>.

5. Програма підтримки вироблення стратегії реформування освіти «Система педагогічної освіти та педагогічні інновації». Режим доступу: http://www.programs_edu_ер.

6. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/09/25/rozvitku-vishchoi-osviti-v-ukraini-02-10-2020.pdf>

7. Наказ МОН України «Про затвердження Положення про порядок здійснення інноваційної діяльності у сфері освіти» (від 12.05.2023 № 552). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1155-23#Text>.

8. Tyton partners. Learning to Adapt 2.0: The Evolution of Adaptive Learning in Higher Education. <https://tytonpartners.com/learning-to-adapt-2-0-the-evolution-ofadaptive-learning-in-higher-education> –

9. EDUCAUSE Horizon Report: Teaching and learning edition. https://library.educause.edu/-/media/files/library/2020/3/2020_horizon_report_pdf.pdf?la=en –

Зміст силабусу відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

В.о. завідувача кафедри ПММО

Наталія БРЮХАНОВА